

शायकः-यिका, शापकः-पिका, शिशासकः-सिका, शाशायकः-यिका ;
शाता-त्री, शाययिता-त्री, शिशासिता-त्री, शाशायिता-त्री ;
इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिककायतिवत् (263) ज्ञेयानि । निष्ठायाम्
शातम्-तः, क्तिनि-शातिः, क्त्वायाम्-शात्वा इति विशेषः । 'शाच्छोरन्यतरस्याम्'
(7-4-41) इत्यत्र नास्य ग्रहणमिति ज्ञेयम् ।

(1755) “शो तनूकरणे” (IV-दिवादिः-1145. सक. अनि. पर.)

‘—तक्षणे’ इति हेमचन्द्रः । ‘—निशाने’ इति वोपदेवः । अन्ये सर्वेऽपि
‘—तनूकरणे’ इत्येव पठन्ति ।

शायकः-यिका, शायकः-यिका, शिशासकः-सिका, शाशायकः-यिका ;
शाता-त्री, शाययिता-त्री, शिशासिता-त्री, शाशायिता-त्री ;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि दैवादिकच्छेदनार्थकच्छयति(577) वत् उद्धानि ।
शाययन्, निष्ठायाम् ²निशितम्^A-निशातम्^B-तः, संशितो ब्राह्मणः, संशितव्रतः,
निशा, क्तिनि-निशितिः-निशातिः, ल्यपि³-प्रशाय, क्त्वायाम्-शित्वा-शात्वा,
⁴शिशुः, ⁵शदः इत्यादीनि रूपाणि अस्य घातोः विशेषः । शतरि-श्यन्^C इति ।

(1756) “शोणु वर्णगत्योः” (I-भ्वादिः-455. सक. सेट्. पर.)

‘—वर्णे’ इति चन्द्रः । ‘गते वर्णे’ इति वोपदेवः । ‘—वर्णगत्योः रागे
गतौ च’ इति काशकृत्स्नः ।

1. ‘शाच्छासाह्—’ (7-3-37) इत्यादिना णिजन्ते युगागमः । आदन्तलक्षणपुको-
ऽपवादः ।

2. ‘शाच्छोः—’ (7-4-41) इति प्रकृतेरिकारः । एष व्यवस्थितविभाषया व्रतार्थे
नित्यः । तनूकरणार्थे न इति ‘मिथस्ते न विभाष्यन्ते गवाक्षः संशितव्रतः॥’
(भाष्यम् 7-4-41) इति वचनाज्ज्ञेयम् । ‘श्यतेरित्वं व्रते नित्यं’ (वा. 7-4-41)
इति चात्र ज्ञेयम् ।

3. ‘अन्तरङ्गानपि विधीन् बहिरङ्गो ल्यब् बाधते’ (परिभाषा-55) इति न्यायेन
‘शाच्छोरन्यतरस्याम्’ (7-4-41) इति इत्वं ल्यपि न प्रवर्तते ।

4. औणादिके (द. उ. 1-105) उप्रत्यये रूपमेवम् । श्यति मातुः स्तनं पीत्वेति
शिशुः=बालः ।

5. ‘शाशपिभ्यां ददनौ’ (द. उ. 6-48) इति दप्रत्यये रूपमेवम् । शदः=शृङ्गः ।

A. ‘आरक्षमग्रमवतल्य सृणिं शिताग्रमेकः पलायत जवेन कृतार्तनादः ।’ शि. व. 5-5.

B. ‘पुराणि दुर्गाणि निशातमायुधं बलानि शराणि घनाश्च कञ्चुकाः ।’ शि. व. 1-45.

C. ‘.....प्रीतिं श्यतोऽस्य स करेण शिरोधिमच्छात् ।’ धा. का. 2-59.